

Bibliography

1. Комарницька І. І. Сучасні проблеми ототожнення адвоката з клієнтом. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. N 2. С. 114–117. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-2/25>
2. Basic Principles on the Role of Lawyers adopted on 07 September 1990 BY the Eighth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders, Havana, Cuba. URL: <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/basic-principles-role-lawyers>
3. International Legal Digest: Lawyers' protection and states' obligations. International Bar Association. 217 p. URL: <https://www.ibanet.org/MediaHandler?id=c0a1f2cc-0a0c-4e97-a180-fa6fc53b4a32>
4. Cameron J. Lawyers Under Threat: Highlighting Their Plight. Just Security. 2023. Jan. URL: <https://www.justsecurity.org/84880/lawyers-under-threat-highlighting-their-plight/>
5. The process of signing the Convention on the protection of the profession of advocate has begun. URL: <https://en.unba.org.ua/activity/news/10677-the-process-of-signing-the-convention-on-the-protection-of-the-profession-of-advocate-has-begun.html>
6. Council of Europe Convention for the Protection of the Profession of Lawyer on 12 March 2025. Ref CM(2024)191add1final. URL: <https://rm.coe.int/native/0900001680b4c020>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-533-7-5>

ДІЯЛЬНІСТЬ АДВОКАТУРИ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Дерев'янко Наталія Зеновіївна

доктор філософії в галузі права, доцент,

декан юридичного факультету,

Міжнародний економіко-гуманітарний університет

імені академіка Степана Дем'янчука

м. Рівне, Україна

Введення військового стану на території України внесло свої корективи в професійну діяльність адвокатів. Використовуючи міжнародні нормативно-правові акти адвокати буквально засипали Європейський суд з прав людини низкою позовів до держави агресора.

Відповідні рішення за сприяння української адвокатури ухвалив і Міжнародний кримінальний суд.

В той же час, вивченням норм міжнародного права встановлено низку особливостей, які у тій чи іншій мірі мають відношення до діяльності адвокатів яка пов'язана із запобіганням злочинів.

Зокрема, у всіх джерелах міжнародного права конкретно не ставиться завдання щодо запобігання злочинам: йдеться перш за все про захист прав людини і громадянина (Загальна Декларація прав людини від 10 грудня 1948 р.; Декларація з прав людини та особистої свободи медичних працівників 1985 р.; Типова угода про передачу кримінального судочинства; та ін.). При цьому термін «захист» тлумачиться у цих міжнародних актах у широкому розумінні, тобто в завуальованій формі. Зазначена діяльність передбачає й ту, що пов'язана із попередженням злочинів [2, с. 666–667].

Крім того, окремі міжнародно-правові акти поряд з основними змістовними завданнями визначають й ті, що мають відношення до запобігання злочинам (Декларація про права і обов'язки окремих осіб, груп та органів суспільства заохочувати та захищати загальноприйняті права людини і обнови свободи; Звід принципів захисту всіх осіб, що підлягають затриманню або ув'язненню у будь-якій формі; Основні принципи застосування сили та вогнепальної зброї посадовими особами по підтриманню правопорядку; ін.) [1, с. 256].

Лише незначна кількість міжнародно-правових документів, що присвячені питанням, які пов'язані із запобіганням злочинам (Віденська декларація про злочинність і правосуддя: відповіді на виклики XXI століття; Декларація про захист усіх осіб від насильницького зникнення; Декларація ООН про злочинність та громадську безпеку від 12 грудня 1996 р.; ін.) [1, с. 256].

Окремо слід зазначити, що жоден із зазначених категорій міжнародно-правових договорів не зобов'язує адвокатуру займатись діяльністю по запобігання злочинам, але рекомендує, поряд з іншими суб'єктами правової охорони та захисту, займати активну позицію щодо виявлення, запобігання та реагування на факти порушення прав людини і громадянина [1, с. 256].

Як узагальнення, можна згадати відомий вислів О. Ф. Кістяковського, про те, що інститут адвокатів повинен бути створений не для однієї тільки мети захищати, зокрема бідних, оскільки у ході судових дебатів таку мету у повній мірі ставить звичайний адвокат, навпаки, цей інститут має бути трибуналом захисту, що встановлений у виді постійної магістратури, яка має призначення гарантувати свободу громадян з першого моменту, від якого виникає щодо них небезпека кримінального процесу [3, с. 45].

Таким чином, вивченням міжнародно-правових актів з питань діяльності адвокатури встановлено, що адвокат, як представник захисту повинен в повній мірі забезпечити дотримання прав потерпілого, за відсутності прямої норми на виявлення фактів вчинення кримінальних правопорушень щодо нього.

Література

1. Боровик А. Діяльність адвокатури України із запобігання злочинам у контексті змісту міжнародно-правових актів. *Підприємство, господарство і право*. 2019. № 3. С. 253–257/
2. Яценко С.С. Юридична енциклопедія: Міжнародне кримінальне право : у 6 т. Т. 3: К-М. Київ : Укр. енцикл. 2001. С. 666–667.
3. Кистяковский А. Ф. Загальна частина кримінального права. Киев : Видавництво Семенко Сергія. 2005. 118 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-533-7-6>

НОВЕЛИ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Долинська Марія Степанівна

*доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри господарсько-правових дисциплін,
Львівський державний університет внутрішніх справ
м. Львів, Україна*

У незалежній Україні правове регулювання адвокатської діяльності було вперше було врегульовано у Законі України «Про адвокатуру» від 12 грудня 1992 року [1].

Наступним адвокатським актом є Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 року № 5076-VI [2]. Адвокатською діяльністю є незалежна професійна діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правничої допомоги клієнту.

При здійсненні своїх професіональних обов'язків адвокат повинен дотримуватись принципу законності, водночас має бути наполегливим і принциповим у відстоюванні прав та інтересів клієнта в суді, не повинен залишати без уваги порушення закону, нетактовне і зневажливе